

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู เป็นการเปรียบเทียบสภาพการณ์ก่อนเริ่มโครงการ และสภาพการณ์เมื่อเริ่มโครงการไปได้ระยะหนึ่งแล้วตามวัตถุประสงค์ของโครงการ (Project purposes) ดังนี้

1. การแก้ปัญหาหนี้สินข้าราชการครูของกระทรวงศึกษาธิการ หลังจากสมาชิกเข้าร่วมโครงการการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ในข้อนี้ ใช้การทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1.1 H_0 : จำนวนภาระหนี้สินของข้าราชการครูก่อนเข้าร่วมโครงการไม่แตกต่างจากจำนวนภาระหนี้สินหลังเข้าร่วมโครงการ ($X_1 = X_2$)

H_1 : จำนวนภาระหนี้สินของข้าราชการครูก่อนเข้าร่วมโครงการมากกว่าจำนวนภาระหนี้สินหลังเข้าร่วมโครงการ ($X_1 > X_2$)

X_1 หมายถึง หนี้สินของข้าราชการครูก่อนเข้าร่วมโครงการ ฯ

X_2 หมายถึง หนี้สินของข้าราชการครูหลังเข้าร่วมโครงการ ฯ

1.2 H_0 : การรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายพัฒนาชีวิตครูไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ($\Delta R = 0$)

H_1 : การรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายพัฒนาชีวิตครูก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ($\Delta R \neq 0$)

ΔR หมายถึง ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงรายได้ของครูหลังเข้าร่วมโครงการ โดยที่รายได้หมายถึง รายได้รวมทั้งเงินเดือนและรายได้เสริมจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมรายได้ของกลุ่ม

ในการวิจัยจะทำการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างทางสถิติ (Test significance of differences) โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นการวัดค่าจากกลุ่มเดิมก่อนเข้าร่วมโครงการ และหลังเข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นการอ้างอิงความแตกต่างของคุณลักษณะของประชากร (Parameter) โดยใช้วิธี t-test

2. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู หลังการเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์นี้ใช้ผลการ

วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามด้านต่าง ๆ ที่แสดงถึงขวัญและกำลังใจในการทำงาน เช่น ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ความพึงพอใจในสวัสดิการที่ได้รับ เป็นต้น

3. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้วยการพัฒนาตนเองและกลุ่ม โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์นี้ใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรมที่กลุ่มจัดขึ้นมีส่วนช่วยส่งเสริมวิชาชีพครูหรือไม่

4. การส่งเสริมคุณภาพชีวิตครูให้ดีขึ้น โดยการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์นี้ ใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามในด้านการแก้ไขปัญหาหนี้สิน เช่น เมื่อทำการปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารออมสินแล้วสถานะการเงินของผู้เข้าร่วมโครงการดีขึ้นหรือไม่ ชีวิตมีความสุขเพิ่มขึ้นหรือไม่ เป็นต้น

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 1 ประกอบด้วย ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการใน อำเภอเมือง อำเภอแม่ทา อำเภอบ้านธิ ที่เข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายพัฒนาชีวิตครู ตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ของธนาคารออมสินสาขาลำพูน จังหวัดลำพูน ซึ่งมีทั้งหมด 363 ราย (ที่มา : ธนาคารออมสินลำพูน 2548)

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 179 ราย โดยจากการกำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และมีความผิดพลาดได้ไม่เกิน 5% สามารถกำหนดจำนวนตัวอย่างจากการคำนวณตามสูตรของ YAMANE

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย

n = ขนาดตัวอย่างที่จะสุ่ม

N = จำนวนประชากรที่จะศึกษาทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{ดังนั้น จะได้ขนาดตัวอย่าง} = \frac{363}{1 + (363)(0.05)^2} = 179 \text{ ราย}$$

โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างในสามอำเภอแบบโควต้า (Quota Sampling) ตามสัดส่วนของสมาชิกโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู โดยจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบ Random Sampling ในแต่ละอำเภอ ดังนี้

อำเภอ	จำนวนครู	จำนวนตัวอย่าง
อำเภอเมืองลำพูน	193	107
อำเภอแม่ทา	89	50
อำเภอบ้านธิ	41	22

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของธนาคารออมสินสาขาลำพูน จังหวัดลำพูน อันได้แก่ อ.เมือง อ.แม่ทา อ.บ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 216 ราย โดยใช้แบบสอบถาม

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า หนังสือวารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และเว็บไซต์ต่าง ๆ

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูในเขตพื้นที่รับผิดชอบของธนาคารออมสิน สาขาลำพูน จังหวัดลำพูน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questions) แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้สินทั้งในระบบ-นอกระบบและรายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู และภาระหนี้สินทั้งในระบบ-นอกระบบและรายได้ผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ได้รับหลังเข้าร่วมโครงการ

ส่วนที่ 3 ขวัญและกำลังใจในการทำงานที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู

ส่วนที่ 4 การพัฒนาวิชาชีพครูด้วยตนเองและกลุ่ม ที่ได้ทำหลังเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู

ส่วนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ
ในส่วนแบบสอบถามส่วนที่ 3 ขวัญและกำลังใจในการทำงานที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ได้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยมาก	1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือทางการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) และการวิเคราะห์ในเชิงสถิติ คือ ใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า t-test ในการทดสอบสมมุติฐาน

การทดสอบสมมติฐานเป็นการประเมินภาระหนี้สินและรายได้ของสมาชิก เครือข่ายพัฒนาชีวิตครูก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู โดยการทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย t -test โดยยอมรับที่ความเชื่อมั่น 95 % ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าถ้าค่า p (Probability) ที่ได้มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าภาระหนี้สินหรือรายได้ของสมาชิกเครือข่ายพัฒนา ชีวิตครูก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูไม่มีความแตกต่างกันหรือไม่ สามารถปฏิเสธ H_0 แต่หาก ค่า p (Probability) น้อยกว่า 0.05 หมายความว่าภาระหนี้สินหรือ รายได้ของสมาชิกเครือข่ายพัฒนาชีวิตครู ก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูมี ความแตกต่างกัน หรือ ปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1

การประเมินขวัญและกำลังใจของสมาชิกเครือข่ายพัฒนาชีวิตครูในการทำงาน หลังเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู มีเกณฑ์ในการประเมินผลดังนี้

ระดับคะแนน	ผลการดำเนินงาน
1.00 – 2.33	น้อย
2.34 – 3.66	ปานกลาง
3.67 – 5.00	มาก

3.3 สถานที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูล

สถานที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้คือ พื้นที่ในเขตความ รับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 1 ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอแม่ทา อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน